

Evaluering av SPED200 Inkludering, tilpassa opplæring og individuelt tilrettelagt opplæring i teori og praksis våren 2026

Emneansvarlig: Elisabeth Hesjedal

Innhold og oppbygging

SPED200 er et emne på 15 studiepoeng i 6. semester for studenter som går på bachelorprogrammet i spesialpedagogikk. Siden vi fikk ny opplæringslov i 2023 er SPED 200 blitt noe endret. I lys av dette har emnet fått ny tittel; *Inkludering, tilpassa opplæring og individuelt tilrettelagt opplæring i teori og praksis*. Som det går frem av tittelen er inkludering, tilpassa opplæring og individuelt tilrettelagt opplæring hovedfokus i emnet. Her løftes årsaker til fremveksten av inkludering og tilpasset opplæring innen utdanningskonteksten internasjonalt og nasjonalt frem. Disse ses også i lys av at spesialundervisning er erstattet med individuelt tilrettelagt opplæring. Disse begrepene, samt spenningene og eller dilemmaene mellom disse i teori og praksis, belyses.

Våren 2026 ble emnet gjennomført for 8 gang. Undervisningen består av 10 forelesninger, 7 seminar på 2 t. og 3 seminar på 4 t. Forelesningene har frivillig oppmøte, mens seminarene er obligatoriske. Studentene (grupper på 4-5) gjennomfører én ukes observasjonspraksis i grunnskolen.

Observasjonspraksisen, som stort sett er den samme i dette emnet mht.innhold og organisering, er totalt på 50 timer, fordelt som 25 timer i grunnskolen, 25 timer med forberedelse til og bearbeiding av praksiserfaringer på campus. I dette inngår det at studentene etter praksis skal levere en rapport (omfang 2000-2500 ord), som bl.a. inneholder drøfting av en problemstilling som de har hatt med seg ut i praksis. For å svare på problemstillingen forutsettes det at studentene gjennomfører deltakende observasjon av livet i skolen, samt intervju av pedagogisk personale på praksisstedet. Det er tilbud om veiledning fra faglærer underveis i arbeidet med rapporten. Rapporten blir etter innlevering vurdert til godkjent/ikke godkjent. Godkjent praksisrapport, samt deltakelse i praksis og på seminar er en forutsetning for å gå opp til eksamen i emnet. Vurderingsformen er 3 dager hjemmeeksamen.

Denne videre evalueringen baserer seg på en survey sendt til studentene i etterkant av eksamen på emnet våren 2026 (7 av 19 studenter svarte på hele undersøkelsen) evalueringssamtale med studentrepresentanter underveis i løpet av semesteret, samt faglærers egne vurderinger.

Undervisere og seminarledere i dette emnet vært ansatte tilknyttet fagmiljøet i spesialpedagogikk, ved Institutt for pedagogikk.

Videre beskrivelse av aktiviteten i emnet

Våren 2026

Det har til sammen vært oppmeldt 19 studenter på emnet og de fleste har deltatt på både forelesninger og seminarer. Seminarene har vært obligatoriske der vi krever 80% tilstedeværelse samt gjennomføring av 50 timers deltakende observasjonspraksis i grunnskolen for å kunne gå opp til en hjemmeeksamen i emnet. Vi har vært flere forelesere fra fagmiljøet i spesialpedagogikk, ved Institutt for pedagogikk, inne på emnet og i seminargruppene,

Studentevalueringer-vurderinger og tilbakemeldinger underveis i semesteret.

Samlet vurdering av det som har kommet frem i samtale med studentrepresentantene, studentene ellers, er at de stort sett er fornøyde med det nye emnet når det gjelder innhold, pensum, forelesninger, seminarer og praksisperiode.

Svar på spørreundersøkelsen og emneansvarlig sine refleksjoner knyttet til svarene

I etterkant av eksamen i emnet ble det, som nevnt, gjennomført en anonym, skriftlig, spørreundersøkelse utformet i SurveyXact.

Resultatene fra 10 studenter viser at disse jevnt fordelt, i lys av svarkategoriene bra, middels, dårlig, på spørsmål knyttet til innhold i informasjon i emnet, forelesninger, tema i forelesninger og seminaropplegg.

De er fornøyde med **informasjon** som ble gitt underveis i emnet, litt over halvparten oppgav at de har deltatt på alle forelesninger, ca halvparten leste i forkant av undervisningen. Når det gjaldt svar på **utbyttet av forelesningene** var det flest som svarte Bra.

I spørsmål knyttet til **emneplanens mål og innhold** svarer de at den brukes som veiviser ofte i lesning av emnets litteratur, orientering om hva som skal kunnes til eksamen, en pekepinn når man er ferdig med emnet, som støtte til praksisperioden og praksisrapport.

Jevnt over er studentene meget godt fornøyd med **praksisperioden** og flere ønsker lengre tid ute i observasjonspraksis.

Emneansvarlig har brukt ulike tilnærminger, slik som å stille enkle spørsmål til tema jeg nettopp gikk igjennom, brukt ulike case, paneldebatt for å knytte teori til praksis og til ulike dilemma, til å få studentene **muntlig delaktige i undervisning og**

seminargrupper. Ofte er det de samme studentene som tar ordet eller leder kullet for eksempel ifbm. Organisering av paneldebatt.

I dette emnet er det **også forventet at studenter skal kunne orientere seg i emnets digitale litteraturliste samt å knytte den anbefalte litteraturen til forelesninger og seminar i emnet.** Dette blir studentene oppfordret til ved semesterstart. Det kommer likevel frem at noen foretrekker en presis liste for hvilken litteratur som det skal foreleses over til hver økt.

Observasjonspraksis

Her melder studentene om at perioden er spennende, lærerik, skulle vært lengre. Det kommer også frem at en praksisplass kunne vært bedre informert om at de skulle få studenter den aktuelle mandagen, som da var lagt til siste uke før vinterferie.

Paneldebatt

I dette emnet inngår også paneldebatt. Her skal studenten selv finne tema, invitere eksterne paneldeltakere, organisere de to timene de har til rådighet når det gjelder forarbeid gjennomføring og opprydding. studentene forbereder spørsmål på forhånd til inviterte, eksterne paneldeltakere fra praksisfeltet. Denne våren måtte paneldebatten foregå digitalt. Evaluering viser at flesteparten var positive til denne aktiviteten og flere studenter ønsket å forlenge paneldebatten.

Erfaringer med emnet

Studentkullet fremstår som jevnt over som en positiv gruppe og aktiv gruppe. De aller fleste har deltatt på forelesingene som har vært mandager kl.08.15-10.00. Som nevnt det en håndfull studenter som tar ordet og er med i diskusjoner, særlig knyttet til forelesingene. I seminarene har flere studenter tatt ordet i gruppediskusjoner. Vårsemesteret innebærer at de fleste studentene i SPED200 emnet også tar SPED250, Bacheloroppgaven. I tilbakemeldingene rapporteres det om stor arbeidsbelastning og ønske om å redusere hjemmeeksamen i ordlengde, eller endre muntlig vurderingsform, i lys av at den er over tre dager og kommer i etterkant av innlevering av praksisrapport. D

Litteratur.

Våren 2026 har det kommet ny litteratur innenfor spesialpedagogikkfeltet med relevans for dette emnet. Litteraturlisten i emnet er oppdatert i tråd med nyere forskning på feltet

når det gjelder tema knytt til inkludering, tilpasset opplæring og individuelt tilrettelagt opplæring. Det vil også bli lagt til nyere litteratur knytt til spesialpedagogikk som fagfelt og dets tilknytning og dilemma når det gjelder inkludering, tilpasset opplæring og individuelt tilrettelagt opplæring for våren 2027.

Karakterstatistikk:

21 var oppmeldt til eksamen. Totalt ble det vurdert 17 besvarelser, karakterfordeling ble følgende som vist i skjema:

Karakter	Kandidater
A	1
B	8
C	6
D	2
E	0
F	0
Totalt	17

Oppsummering og forslag til nye justeringer i emnet

Emneansvarlig er fornøyd med semesteret og de nye justeringene som er gjort i emnet. Det har vært godt oppmøte på forelesningene før praksisperioden. De fleste studentene fikk godkjent fremmøte på seminarene og det virker som det obligatoriske kravet her er godt imøtekommet av studentene.

Studentene har dette semesteret også vært i praksis ved grunnskoler i Bergen kommune og omegn. Tilbakemeldingene her har vært positive. De fleste studentgruppene ønsket mer tid ute i skolene.

Når det gjelder forelesing- og seminarrekker fortsetter disse å være gjennomført før praksisperioden i uke 10.

Fremtidige endringer i emnet er knyttet vurderingsformer. Her bør hjemmeeksamen vurderes om skal endres i innhold eller til andre vurderingsformer.

Emneansvarlig

Elisabeth Hesjedal